

Arabisk B - Valgfag

Undervisningsvejledning

Juni 2014

Vejledningen indeholder uddybende og forklarende kommentarer til læreplanens enkelte punkter, idéer og forslag til den konkrete udmøntning samt en række paradigmatiske eksempler på undervisningsforløb. Vejledningen er et af ministeriets bidrag til faglig og pædagogisk fornyelse. Det er derfor hensigten, at den ændres forholdsvis hyppigt i takt med den faglige og den pædagogiske udvikling.

Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

---

1. IDENTITET OG FORMÅL	2
1.1 Identitet	2
1.2 Formål	2
2. FAGLIGE MÅL OG FAGLIGT INDHOLD	2
2.1 Faglige mål	2
2.2 Kernestof	3
3. TILRETTELÆGGELSE	4
3.1 Didaktiske principper	4
3.2 Arbejdsformer	6
3.3 It	6
3.4 Samspil med andre fag	6
3.5 Typer af undervisningsmaterialer	7
3.6 Progression	7
4. EVALUERING	7
4.1 Løbende evaluering	7
4.2 Prøveformer	8
4.2.1 Undervisningsbeskrivelser	8

4.2.2 Den mundtlige prøve	8
4.3 Bedømmelseskriterier	9
4.4 Karakterbeskrivelser	9
5. PARADIGMATISKE EKSEMPLER	10
5.1 Familieliv i arabiske lande	10
5.2 Immigration og eksil	11
5.3 Ægypten	12
5.4 Arabisk litteratur og kultur	14

1. Identitet og formål

1.1 Identitet

Arabisk er et færdighedsfag, vidensfag og kulturfag. Dets genstandsområde er det arabiske sprog og i forlængelse heraf kendskab til og forståelse af historie, kultur og samfundsforhold i den arabiske verden og andre områder med arabisktalende befolkninger.

1.2 Formål

Gennem arbejdet med arabisk sprog udvikles elevernes/kursisternes evne til at kommunikere på arabisk. Studiet af arabisk sprog og kultur giver viden og indsigt, som bibringer eleven/kursisten såvel forståelse af arabiske samfundsforhold og kultur som øget omverdensforståelse og interkulturel bevidsthed. Arabisk B giver kendskab til en kultur som spiller en væsentlig rolle i den globaliserede verden og skærper elevernes/kursisternes æstetiske opmærksomhed. Endelig sætter arabisk B eleverne/kursisterne i stand til gennem kulturmødet at reflektere over egen kultur i sammenligning med arabisk kultur.

Den anvendelsesorienterede dimension sikres således via fagets centrale omdrejningspunkt, de kommunikative kompetencer, hvilket også fremgår af ovenstående. Tekstlæsningen, som er af afgørende vigtighed for og i faget, er udgangspunktet for udviklingen af de mundtlige og skriftlige kompetencer og for tilegnelsen af den kulturelle viden, der er nødvendig for at kunne begå sig på arabisk i forskellige kommunikationssammenhænge.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Lyttefærdighed:

Eleverne/kursisterne skal kunne forstå hovedindholdet, når der tales standardarabisk om kendte såvel som almene emner formidlet gennem forskellige medier.

Talefærdighed:

Eleven/kursisten skal kunne samtale over en tekst eller et emne på et enkelt arabisk, hvor der lægges vægt på forståelighed frem for hastighed. Der forventes nogenlunde korrekt anvendelse af grundlæggende ordforråd og sætningskonstruktioner samt bøjning i de almindelige former af verberne og kongruens (primært subjekt-verbum og substantiv-adjektiv), mens der ikke forventes brug af *i'rab* (kasusendelser) bortset fra fastfrosne tanwin-former.

Læsefærdighed:

Eleven/kursisten skal kunne læse en ukendt tekst under forudsætning af at ordforrådet svarer til det elementære ordforråd, som er gennemgået i undervisningen.

Skrivefærdighed:

Der er ingen skriftlig eksamen på dette niveau. Skriftligt arbejde tjener derfor primært til at styrke indlæring af ordforråd og træning af korrekt sprogbrug.

Kultur og samfund

Eleven/kursisten skal i begrænset omfang kunne relatere arabiske tekster enten i forhold til arabiske kulturer eller arabiske minoritetskulturer i andre samfund, herunder det danske. Der lægges vægt på, at eleven/kursisten er bekendt med nøglebegreber på arabisk inden for de studerede emner.

2.2 Kernestof

- Udtale og intonation
  - o Sproget er moderne standardarabisk som anvendt talesprog, suppleret med dagligdags vendinger fra en større arabisk dialekt.
  - o Til grundlæggende udtale og alfabet-lære kan fx. anvendes Brustad et. al.: "Alif Baa" (Georgetown University Press, 1995 el. senere).
  - o Det er vigtigt, at der anvendes AV-materiale allerede fra den tidlige sprogundervisning, så eleverne/kursisterne får en idé om udtale, trykmønster og sprogmelodi samt et grundlæggende ordforråd.
  - o I den korte periode i begyndelsen af undervisningsforløbet hvor det arabiske alfabet indlæres, kan der anvendes latinske bogstaver til støtte for indlæring af nye ord og dialoger, men dette bør ophøre, så snart alfabetet er gennemgået i undervisningen. I de følgende måneder er det en god ide at understøtte alfabetindlæringen med øvelser, der har særligt fokus på bogstavgenkendelse (især øvelser der træner bogstaver med samme grundformer, men har forskellige diakritiske tegn, fx: ت - ث / ب - ص / ظ - ض - ط). Det bør desuden gøres klart for eleverne/kursisterne at transskription af ord eller sætninger til latinske bogstaver både forsinker og hindrer en hensigtsmæssig tilegnelse af udtale- og læsefærdighed
- lytte- og talefærdighed, herunder evnen til at indgå i dialog og til fremlæggelse af lettere tekster eller emner på arabisk.
  - o Der kan med fordel anvendes pardialoger og gruppesamtaler for at aktivere alle elever/kursister i den undervisningstid, der står til rådighed. Eleverne/kursisterne bør desuden opfordres til at lave studiegrupper, hvor de øver tale- og lyttefærdighed uden for undervisningen.

- lyd- og billedmedier som støtte for lytte- og læseforståelse samt tale- og skrivefærdighed.
  - o Der findes velegnet undervisningsmateriale i en række lærebogssystemer i arabisk som fremmedsprog, der nu leveres med CD, CD-rom, DVD eller MP3-filer. Også internettet har meget materiale i form af læringssteder i arabisk som fremmedsprog (se fx webstedet for Brustad et. al.: ”al-Kitab fii ta'allum al-'arabiyya”, al-Batals ”Aswat arabiyya”, den arabiske webcafe ved Center for Mellemøststudier på Syddansk Universitet).
- Skønlitterære tekster i bearbejdet form såvel som ikke-skønlitterære tekster af forskelligt omfang, som belyser den arabiske verdens kulturelle og samfundsmæssige udvikling med vægt på det 20. og 21. århundrede.
  - o På begynderniveau kan emner som præsentation, familieforhold, dagligdagen, skolegang, rejser i arabiske lande o.l. være relevante. Det tilrådes, at der ikke bruges for meget tid på ordforråd inden for moderne standardarabisk, der ikke naturligt forekommer blandt arabisktalende, så som fx at træne indkøb o. lign., der normalt foregår på den lokale dialekt.
  - o Emner kan studeres ud fra det valgte lærebogssystem, suppleret med lette artikler, letlæsningsbøger (f.eks. børnebøger), tilpassede eller konstruerede faglitterære tekster. Også her er internettet velegnet; se fx læsehjørnet på Syddansk Universitets arabiske webcafe.
- fagets mest centrale hjælpemidler, herunder IT.
  - o Eleverne/kursisterne trænes i at benytte ordlister der er målrettet begyndere, som fx dem der følger med Brustad et al.”al-Kitab”-systemet. Senere introduceres brug af ordbøger som fx ordbogen.com, ”Dansk-Arabisk” (Specialpædagogisk forlag), ”Arabisk-Dansk Ordbog” (Gyldendal).
  - o Eleverne/kursisterne introduceres til brug af computer på arabisk, herunder først og fremmest til tekstbehandling, men også til brug for at finde arabisksprogede websider på internettet. Det anbefales at eleverne/kursisterne allerede det første år afleverer enkle skriftlige øvelser der er skrevet på computer.
  - o Det tilrådes at anvende de efterhånden mange spil og læringsredskaber, der ligger på internettet i form af flashcards, grammatiske quizzer, m.m.
- elementær arabisk historie, kultur og samfundsforhold, som udvikler elevernes/kursisternes sans for den æstetiske dimension.
  - o Tekst-, lyd- og billedmaterialet bør gradvist introducere eleverne/kursisterne til forskellige aspekter af arabisk kultur og samfundsforhold. Det vil være en god ide at dække elementer fra hvert af de fire hovedområder, som den arabiske verden normalt opdeles i: Maghreb (Marokko, Algeriet, Tunesien, Libyen), Nillandene (Ægypten, Sudan), Den Arabiske Halvø (Saudi-Arabien, Yemen og de små Golfstater) og Den Frugtbare Halvmåne (Syrien, Libanon, De palæstinensiske Selvstyreområder/ Israel, Jordan og Irak). Derved bibringes eleverne/kursisterne en forståelse af, hvor forskelligartet den arabiske verden er.
  - o Det vil ligeledes være en god ide at arbejde med arabiske minoritetskulturer i Danmark, sekundært i Europa, så elevernes/kursisternes forståelse øges af, hvordan arabisk sprog og kultur udvikler sig i diasporaen.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Udtaletræning

- Tydelig udtale anses for en central færdighed i tilegnelsen af arabisk. Derfor bør eleverne/kursisterne gennem hele forløbet trænes i at forbedre udtalen, f.eks. i form af fælles udtaleøvelser, brug af sproglaboratorium og opgaver, der illustrerer, hvordan de enkelte lyd produceres.
- I elevernes/kursisternes tilegnelse af arabisk udtale bør der især fokuseres på de lyde, der er vanskelige for dansktalende. Udtaleøvelser bør være et tilbagevendende element i hele undervisningsforløbet. Det tilrådes, at udtale både indøves isoleret og i sætnings- og frasesammenhæng. Eleverne/kursisterne bør også gøres opmærksom på regionale udtaleforskelle, fx ved brug af ”jim”, ”qaf” og andre emfatiske konsonanter.

Lyttefærdighed

- Systematisk træning af lyttefærdighed er vigtig gennem hele forløbet, ikke alene for at eleverne/kursisterne lærer at forstå talt arabisk, men også for at styrke deres udtale og talesprog. Lyttefærdighed kan trænes vha. lytteøvelser i sproglaboratorium, ved brug af video og over nettet, samt gennem tv-udsendelser, reklamer m.m.

Talefærdighed

- Talesprog trænes gennem situationsbaserede dialoger eller tasks, f.eks. i form af rollespil eller korte elev/kursistoplæg på arabisk. Der lægges vægt på, at eleven/kursisten fra starten lærer at udtrykke sig forståeligt. Fotografier og andet billedmateriale kan indgå i undervisningen som udgangspunkt for taleøvelser, fordi det anskueliggør samfundsmæssige og kulturelle aspekter, og derved støtter begrebsindlæring.
- Rollespil kan anskues som styrede dialoger. Med udgangspunkt i en skabelon kan eleven/kursisten fx skrive en kort dialog, som danner forlæg for et rollespil. Formålet hermed er at give eleven/kursisten et værktøj til at løse opgaver i pragmatisk sprogbrug gennem indlæring af eksempler på kontekstuel nogenlunde korrekt sprogbrug.
- Elev/kursistoplæg på arabisk bør ligge inden for de studerede emner. Oplæggene afholdes på talesprog og må ikke have form af oplæsning, idet skriftlig forberedelse kun finder sted i form af stikord og centrale fraser.

Skrift- og talesprog

- Gennem situationsbaserede dialoger og emnespecifikke fagtekster introduceres eleven/kursisten til forskelle på arabisk tale- og skriftsprog. Eleverne/kursisterne bør have kendskab til almindelige dagligdags vendinger på en af de store dialekter.
- Det tilstræbes at nyt ordforråd vokaliseres, men at denne vokalisering falder væk, når eleven/kursisten har set hhv. udtalt ordet nogle gange og derved har opnået en vis automatisering. Brug af vokalisering bør således altid afgøres på ordniveau, afhængig af elevens/kursistens bekendthed med en given gloses udtale, mens brug af generelt vokaliserede tekster bør frarådes, da det hæmmer udviklingen af en adækvat læsefærdighed.

Grammatik, ordbøger mm.

- Målet med grammatikundervisningen er at eleverne/kursisterne opnår en overordnet forståelse af de grammatiske strukturer, så de kan producere korrekt og forståeligt sprog.
- En funktionel/produktiv tilgang til undervisning i grammatik og syntaks anbefales. Hvor det er muligt, trækkes der paralleller til tilsvarende eller afvigende strukturer og former i andre sprog eleven/kursisten kender.
- Pragmatik anses for at være central i introduktionen til grammatik. Der undervises således ikke alene i syntaks, men også i hvilke sammenhænge de enkelte grammatiske strukturer og former finder anvendelse.

- En del af grammatikundervisningen kan foregå som lærerstyret klasseundervisning, men andre undervisningsmetoder kan med fordel anvendes. F.eks. kan eleven/kursisten selv udlede grammatisk viden ud fra eksempelsætninger, eller komme med korte oplæg om grammatiske emner. Eleverne/kursisterne kan i grupper på to eller flere besvare grammatiske spørgsmål; svarene danner efterfølgende udgangspunkt for diskussion i klassen.
- Eleverne/kursisterne skal kunne genkende sjældent anvendte verbalformer såsom dualis og pluralis femininum samt jussiv og imperfektum subjunktiv, men det forventes ikke at de kan producere formerne. Nominal dualis læres idiomatisk i de relevante tilfælde (øjne, forældre etc.)
- Brustad et al.s "Al-Kitab fi ta'allum al'arabiyya" (Georgetown University Press, 1996 el. senere) med tilhørende websted kan evt. anvendes.

3.2 Arbejdsformer

De forskellige discipliner modsvarer af tilsvarende forskellige undervisningsformer. Lærerstyret klasseundervisning kan være velegnet til gennemgang af nyt stof, men det anbefales også, at eleverne/kursisterne nogle gange præsenteres for nyt f.eks. ordforråd og grammatisk stof i form af eksempler, ud fra hvilke de selv kan udlede de mere overordnede regler. Derudover anbefales parvise øvelser, gruppearbejder, elev/kursiststyret undervisning i form af elev/kursistoplæg m.m., samt hjemmearbejde.

Efter begynderundervisningen organiseres arbejdet hovedsageligt gennem 3-5 forskellige emner.

Skriftlige opgaver

Skriftlige opgaver tjener primært til at indlære ordforråd og styrke et korrekt talesprog. Eleven/kursisten afleverer korte skriftlige opgaver af stigende sværhedsgrad startende med eksempelvis en kort præsentation af sig selv og sin familie, beskrivelse af skoleforløb, fritidsinteresser etc. Det anbefales også at benytte e-mail kommunikation, chat og andre skriftlige kommunikationsformer på arabisk som naturligt kræver brug af computer, ligesom skriftlige opgaver i almindelighed træner arabisk tekstbehandling. Emnerne vælges på baggrund af de i timerne læste og gennemgåede tekster. De skriftlige opgaver kan derefter følges op af en mundtlig præsentation, så eleven/kursisten derigennem får mulighed for at gennemarbejde sproget på flere måder.

3.3 It

Eleverne/kursisterne bør trænes i at skrive arabiske opgaver på computer, enten som individuelle øvelser eller i grupper. Det er en god ide at lade nogle af elevernes/kursisternes skriftlige opgaver som fx præsentation af sig selv og sin familie, bolig, fritidsinteresser, m.m. få form af websider, der lægges ud på nettet, så alle kan læse teksterne og dermed få øvet ordforråd og læsetræning. Som en naturlig del af undervisningen, og ikke mindst i forbindelse med forberedelse af elev/kursistoplæg, bør eleverne/kursisterne trænes i at indhente oplysninger om arabisk sprog og kultur på Internettet, herunder også brug af arabisksprogede søgemaskiner.

3.4 Samspil med andre fag

Arabisk er et eksempel på et ikke-indoeuropæisk sprog med en væsensforskellig fonologi, grammatik, semantik og pragmatik. Arabisk vil dermed kunne perspektivere karakteristika ved indoeuropæiske sprog og samtidig eksemplificere fundamentale ligheder mellem ikke-beslægtede sprog. Desuden vil arabisk kunne bidrage med et kendskab til en kultur, som spiller en væsentlig rolle i den globaliserede verden.

3.5 Typer af undervisningsmaterialer

Eksempler på lærebogssystemer:

- *Brustad, K. et. al.: "Alif Ba" (Georgetown University Press, 1995 el. senere)* er velegnet til alfabetindlæring
- *Brustad, K. et. al.: "al-Kitab fi ta'allum al-'arabiyya" (Georgetown University Press,, 1996 el. senere)* med tilhørende DVD og CDer.

Herudover findes der en lang række lærebogssystemer som indeholder velegnede tekster til brug i undervisningen. Se fx:

- Allen, Roger: *Let's learn Arabic*. University of Pennsylvania, 1988
- Alish, Mahdi: *Ahlan wa Sahlan. Functional Modern Standard Arabic for beginners*. Yale University Press, 2000
- Younes, Munther: *Elementary Arabic: An Integrated Approach*. Yale University Press, 1998

It-ressourcer:

- Arabisk webcafe ved Syddansk Universitet
http://www.sdu.dk/om_sdu/institutter_centre/c_mellemoest/forskning/forskningsenheder/arabisk/ressourcer søg: "arabisk webcafe" – så fås et link til både webcafeen og mange andre undervisningsressourcer
- *Carsten Niebuhr Instituttets Fjernundervisningsprogram* er en mulighed for et alternativt eller supplerende system. (mod betaling)

3.6 Progression

Den sproglige progression i elevernes/kursisternes tale-, lytte-, læse- og skrivefærdighed finder sted som en gradvis udvidelse af ordforråd og grammatiske konstruktioner samt behandling af længere tekster og mere abstrakte emner i undervisningen.

På første år er det hensigtsmæssigt at emnerne tager udgangspunkt i elevernes/kursisternes verden og dagligdag, på andet år overgår emnerne til at være af mere almen karakter.

På første år forventes eleven/kursisten at kunne genkende og gengive sætninger relateret til studerede tekster, samt at kunne besvare enkle spørgsmål relateret til disse emner og tekster.

På andet år forventes eleven/kursisten at kunne bruge sproget til at erhverve sig større ordforråd, anvende nyt ordforråd kreativt, forstå ikke-studerende enkle sætninger inden for studerede områder, samt føre en samtale om studerende emner inden for det kendte ordforråd.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

Det er vigtigt at eleven/kursisten løbende får testet sin færdighed i arabisk og derved bevidst om sin faktiske kunnen, Det anbefales derfor, at der med jævne mellemrum tilbydes forskellige former for tests der hhv. omfatter det gennemgåede stof (*achievement tests*) og elevens/kursistens generelle sprogfærdighed (*proficiency tests*). Testene kan have form af fx samtale (med underviser eller andre elever/kursister), rollespil, præsentation eller fremlæggelse (enten i klassen eller indtalt på bånd eller digitalt), multiple choice, cloze tests el. andet. Det er vigtigt, at den enkelte elev/kursist herefter får feedback på sin præstation, enten skriftligt eller i samtale med underviseren, så det kan danne baggrund for elevens/kursistens videre arbejde med tilegnelse af arabisk.

Det er ligeledes hensigtsmæssigt at diskutere strategier for tilegnelse med eleverne/kursisterne: Hvilke teknikker bruger eleven/kursisten fx til at lære nyt ordforråd, hvilke teknikker er hensigtsmæssige hhv. uhensigtsmæssige, hvordan kan tilegnelsen forbedres, hvad virker for nogle elever/kursister og ikke for andre, etc. Derved får eleverne/kursisterne en mere bevidst holdning til tilegnelsen af arabisk og hvordan de kan forbedre deres præstationer, og den færdighed kan med fordel anvendes i andre sproglige tilegnelsessituationer.

4.2 Prøveformer

4.2.1 Undervisningsbeskrivelser

For hvert emne skal der udarbejdes en skriftlig undervisningsbeskrivelse i overensstemmelse med den af Undervisningsministeriet udsendte skabelon. Vigtigst i Undervisningsbeskrivelsen er

- emnets titel
- emnets fokus
- anvendte materialer

Det er vigtigt, at emnets faglige fokus beskrives. Emnets titel og benyttet litteratur kan ikke gøre det ud for en sådan beskrivelse. Beskrivelsen bør være kort, men af et omfang, der sætter en udenforstående ind i det overordnede indholdsmæssige perspektiv med forløbet.

4.2.2 Den mundtlige prøve

Der afholdes en mundtlig prøve. Prøven består af to dele:

1. Samtale på arabisk med udgangspunkt i et ukendt billedmateriale eller i et ukendt lydmateriale af 2-3 minutters længde.

2. Redegørelse og uddybende samtale på arabisk samt tekstforståelse med udgangspunkt i en ukendt arabisksproget prosatekst af et omfang på 2/3 normalside. Teksten skal være forsynet med en kort introduktion på arabisk, og kun realkommentarer og særlige gloser anføres. Teksten har tematisk forbindelse med et studeret emne, som inddrages i samtalen på arabisk. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.

Der gives en samlet forberedelse på ca. 48 minutter. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Eksaminanden må benytte alle hjælpemidler. Kommunikation med omverden er ikke tilladt. Endvidere er brug af internettet ikke tilladt.

En normalside er for prosa 1300 bogstaver, for lyrik 30 verslinjer. I normalsideberegningen af en arabisk tekst indgår korte vokaler, også selvom disse ikke er markeret i teksten.

Det samme ukendte prøvemateriale må højst bruges tre gange på samme hold.

I forberedelses- og i eksaminationslokalet må eksaminanden benytte alle hjælpemidler bortset fra kommunikation med omverdenen. Ved planlægningen af eksamen skal man være opmærksom på, at der er behov for to forberedelseslokaler.

Eksaminationsteksternes form og længde

- En normalside er lig med 1300 bogstaver. I normalsideberegningen indgår korte vokaler, også selvom disse ikke er markeret i teksten.
De ukendte tekster skal ideelt set både kunne udfordre den meget dygtige elev/kursist og samtidig være tilgængelig også for den mindre sikre eksaminand. Den ideelle tekst vil derfor have en overskuelig handling, men også indeholde detaljer, der kan udfordre den dygtige

eksaminand. Eksamensbekendtgørelsen (§ 2, stk. 1) kræver, at "prøverne skal tilrettelægges med henblik på at dokumentere graden af målopfyldelse i forhold til væsentlige mål og krav". Det betyder, at de emner, der indgår som grundlag for prøven, tilsammen skal dække de faglige mål og kernestoffet. Et for begrænset antal emner vil således ikke være et tilstrækkeligt grundlag for at kunne afprøve fagets og niveauets faglige mål og kernestof. Eleverne/kursisterne skal på forhånd vide, hvilke emner, der indgår som grundlag for prøven.

Censor står inde for, at de valgte tekster mht. sværhedsgrad er niveausvarende, og at formalia er opfyldt. Er dette ikke tilfældet, må censor gøre indsigelse.

- Tekstmaterialet forsynes med kilde, forfatter og udgivelsesår samt en kort indledning til teksten på arabisk. Desuden angives hvilket af de studerede emner, teksten har tilknytning til.
- Der opgives kun gloser, hvis der er tale om specielle eller særligt vanskelige gloser eller om nødvendige realkommentarer.
- Under præsentationen kan eksaminanden benytte egne noter, transparenter, elektronisk præsentation eller lignende, men oplæsning herfra kan ikke i sig selv tælle positivt i bedømmelsen. Under selve eksaminationen er der ikke tid til at konsultere noter, slå ord eller realia op eller lignende, men eksaminanden kan eksempelvis støtte sig til kortere gloselister eller mind-maps, ligesom eksaminanden kort kan citere fra nogle medbragte værker for at underbygge væsentlige pointer i sin perspektivering til det læste emne.

4.3 Bedømmelseskriterier

Ved den mundtlige prøve bedømmes det, i hvilket omfang eksaminandernes præstationer lever op til de faglige mål, som er angivet i pkt. 2.1.

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, at eksaminanderne på arabisk kan præsentere og perspektivere det ukendte tekstmateriale og inddrage relevante elementer af arabisk kultur, historie og samfund fra det studerede emne. Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed om dagligdags emner og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Den arabisksprogede del af eksaminationen vægtes højest.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

4.4 Karakterbeskrivelser

Den 1. august 2006 blev 7-trinsskalaen indført i de gymnasiale uddannelser, og alle elever, der følger gymnasiereformen fra 2005, skal bedømmes med karakterer efter 7-trinsskalaen. Nedenfor præsenteres beskrivelser af udvalgte karakterer for den mundtlige prøve. Disse karakterbeskrivelser har alene vejledende karakter. Bedømmelserne af de konkrete præstationer skal stadig ske på baggrund af

- de faglige mål (læreplanens pkt. 2.1)
- bedømmelseskriterierne (pkt. 4.3.)
- et professionelt, fagligt skøn
- en samlet vurdering af præstationen.

Mundtlig prøve:

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Eleven/kursisten udtrykker sig i sin redegørelse for tekstmaterialet så-

		vel som i samtale og diskussion i et enkelt og sammenhængende standardarabisk og med et grundlæggende ordforråd. Eleven/kursisten viser sikkerhed i den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks med fortrinsvis uvæsentlige fejl. Eleven/kursisten viser god indsigt i tekstmaterialet og det tilknyttede emne og inddrager stort set alle relevante aspekter.
7	Godt	Eleven/kursisten udtrykker sig i sin redegørelse for tekstmaterialet såvel som i samtale og diskussion i et enkelt og nogenlunde sammenhængende sprog. Eleven/kursisten viser rimelig sikkerhed i det grundlæggende ordforråd og i den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks, med en del fejl, som dog ikke forstyrrer kommunikationen. Eleven/kursisten viser en god forståelse af tekstmaterialet og det tilknyttede emne og inddrager flere relevante aspekter.
02	Tilstrækkeligt	Eleven/kursistens sprog er gennemgående forståeligt, men noget usammenhængende, og der er flere alvorlige fejl, hvilket i nogen grad forstyrrer kommunikationen. Tekstmaterialet er i store træk forstået. Eleven/kursisten inddrager i tilstrækkeligt omfang relevante aspekter i behandlingen af tekst og emne.

5. Paradigmatiske eksempler

Følgende eksempler er bygget op om emner som kan behandles i et eller flere forløb, gerne på forskellige klassetrin. Emnerne er valgt ud fra hvad elever/kursister erfaringsmæssigt finder relevant og interessant, og hvad der findes tilgængeligt materiale om, som kan bruges på dette niveau af sprogtilegnelsen.

5.1 Familieliv i arabiske lande

<i>Mål:</i>	Formålet på dette niveau er primært at opbygge et grundlæggende ordforråd, træne relevante gloser og grammatiske strukturer og give eleverne/kursisterne kendskab til emnet, sådan som det formidles gennem forskellige trykte, lyd- og billedmedier. På andet år kan emnet bruges til at træne flere relevante gloser og grammatiske strukturer, styrke mundtligheden gennem situationsspil og dialoger samt øve eleverne/kursisterne i at producere længere tekster, både mundtligt og skriftligt. Også kontrasten til danske forhold vil kunne inddrages på målsproget. På alle niveauer vil det være hensigtsmæssigt at lave mundtlige og skriftlige opsamlings, der gemmes på skolekom/ klassens web-site, så der skabes kontinuitet i arbejdet med emnet.
<i>Materiale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Brustad, Kirstin et.al. "al-Kitab fi ta'allum al-arabiya" (Georgetown University Press, 2004), vol. 1, indeholder både tekst-, lyd- og videomateriale til dette tema. • Allen, Roger: Let's learn Arabic. University of Pennsylvania, 1988 • Alish, Mahdi: Ahlan wa Sahlan. Functional Modern Standard Arabic for beginners. Yale University Press, 2000 • Badawi et.al.: "Al-Kitab al-Asasi", al-Munathamma, Tunis 1988 Younes, Munther: Elementary Arabic: An Integrated Approach. Yale University Press, 1998 • It-ressourcer: Arabisk webcafe: http://www.sdu.dk/Search.html > søg: "arabisk"

	<p>webcafe” – så fås et link til både webcafeen og mange andre undervisningsressourcer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetencecenter for fjerne fremmedsprog: http://www.humaniora.sdu.dk/fjernefremmedsprog/ • Aktuelle artikler fra pressen.
<i>Tilrettelæggelse:</i>	<p>Familieliv i arabiske lande er et emne, man over de 2 år med fordel kan vende tilbage til og udbygge. Emnet har mange muligheder for at vælge underområder, der kan forfølges specielt igennem forløbet.</p> <p>Fra begyndelsen vælges hvilken retning emnet skal gå i. I det første år er valgmulighederne nok begrænsede pga. tekstudvalget, men senere aftaler klassen, hvad den specielt ønsker at rette fokus på.</p> <p>Inden man begynder på selve emnet, bør et grundlæggende ordforråd opbygges gennem øvelser, diktater, osv. Undervejs i emneforløbet holdes de overordnede linjer fast, så hver tekst føles relevant for hele emnet. Til slut samles klassens viden, fx gennem skriftligt arbejde, som eleverne/kursisterne kan gemme til 'næste omgang' eller til slut i forløbet til eksamensforberedelsen.</p> <p>Mange temaer inden for dette emne vil kunne sammenlignes med elevernes/kursisternes egen situation, for derved skabes der mange muligheder for samtaleøvelser, mundtlige fremstillinger osv., der sammenligner to (eller flere) landes forhold. Hyppig brug af audiovisuelt materiale giver gode muligheder for at træne lytteforståelsen.</p> <p>Kan læses selvstændigt eller indgå i emne med forskellige fag som historie/samfundsfag/religion/film og tv/engelsk/ dansk.</p>
<i>Evaluering:</i>	<p>På første år kan evalueringen omfatte såvel gloser, ordforråd som basale grammatiske strukturer samt evnen til på arabisk at udtrykke sig meget enkelt om emnet.</p> <p>På andet år kan evalueringen tage udgangspunkt i selvvalgt billedmateriale, der illustrerer forskelle og ligheder mellem Danmark og den valgte målgruppe. Fokus kan ligge på såvel indhold som fremlæggelsesform, der fx kan være en mundtlig præsentation. Også små situationer kan bruges til mundtlig evaluering.</p>
<i>Eksempel på eksamensspørgsmål:</i>	Tekster hentet fra det foreslåede materiale

5.2 Immigration og eksil

<i>Mål:</i>	<p>Emnet ”Immigration og eksil” lægger op til at læse og lytte til både kortere og længere bearbejdede tekster. Målet er at eleverne/kursisterne skal kunne forstå hovedindholdet i teksternes almene problemstillinger formidlet gennem forskellige medier (tekst, lyd og billede) samt forstå de samfundsmæssige forhold, der ligger til grund for emnet og reflektere over teksternes budskaber.</p> <p>Der sigtes imod at eleverne/kursisterne skal kunne indgå i samtale om emnet og formulere sig på et klart arabisk, således at det afspejler deres evne til at redegøre</p>
-------------	--

	for og analysere en aktuel samfundsmæssig problemstilling.
<i>Materiale:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Tekster om integration skrevet af danskboende unge med arabisk baggrund redigeret af Omar Dhahir (2000). Materialet er ikke publiceret, men kan sandsynligvis lånes hos forfatteren. • Brustad, K. et al.: al-Kitab fi ta'allum al-arabiya, vol. 1, indeholder tekst- video- og lydmateriale om emnet. • Avisartikler om livet i flygtningelejre og andre problemstillinger angående immigration
<i>Tilrettelæggelse:</i>	<p>Emnet egner sig bedst til at blive behandlet på andet år. Der vælges en eller flere kernetekster, og emnet indledes fx med et læreroplæg, afpasset til det fokus man har valgt på emnet. Tekstlæsningen tager udgangspunkt i kerneteksten(ne), der suppleres med paralleltekster på enten dansk eller andre fremmedsprog.</p> <p>Undervejs lægges der vægt på at opbygge et relevant ordforråd til emnet, og fællestermaerne i de valgte tekster understreges.</p> <p>Forskellige læse- og lyttestrategier kan hjælpe med at klare lidt vanskeligere tekster, så de så vidt muligt udvælges efter deres emnerrelevans.</p> <p>Emnet kan danne udgangspunkt for mange arbejdsformer. Fx er mundtlige øvelser på basis af personberetninger der dramatiseres, er et oplagt eksempel. Billedmateriale som fx pressefotos er også et godt udgangspunkt for samtale. Dette arbejde kan følges op af gruppearbejde om selvvalgt tekst med henblik på fremlæggelse. For at sikre at eleverne/kursisterne har styr på emnet, kan det afsluttes med at samle de forskellige gruppeoplæg i et fælles dokument som gøres tilgængeligt for alle elever/kursister, evt. på klassens webside.</p> <p>Kan læses med engelsk, historie, samfundsfag.</p>
<i>Evaluerings:</i>	<p>Kernetekst(er) evalueres via afsluttende, skriftlig opgave.</p> <p>Produktkrav til gruppearbejde er en selvproduceret dialog/dramatisering af gruppens tekst, der fremføres for klassen.</p> <p>Dialog/drama afleveres og gemmes på fælles konference mhp. vidensdeling/eksamensforberedelse.</p> <p>Det specifikke ordforråd kan evalueres ved oversættelser eller cloze-(udfyldnings-) opgaver</p>
<i>Eksempel på eksamensspørgsmål:</i>	Tekster hentet fra det foreslåede nævnte materiale

5.3 Ægypten

<i>Mål:</i>	Igennem dette emne kan undervisningen udvikles i flere retninger. Som tema er der rige muligheder at tage fat i: mad, særlige ægyptiske traditioner, historie, musik, litteratur etc. Den ægyptiske dialekt anbefales til dagligdags vendinger, høflighedsfraser og når eleverne/kursisterne skal opnå en fornemmelse af betydningen af diglossi i den arabiske
-------------	---

	<p>verden. Ægypten er desuden et turistland, hvilket kan være et alternativt tematisk omdrejningspunkt.</p> <p>Eleverne/kursisterne skal både mundtligt og skriftligt kunne beskrive aspekter af kultur og dagligliv i Ægypten på arabisk. Det kan være enkle deskriptive fremstillinger af dagligliv eller lettere tekster om sociale og politiske problemstillinger</p> <p>Gennem arbejdet med forskellige teksttyper bliver eleverne/kursisterne bevidste om og kan redegøre for sproglige forskelligheder.</p>
<i>Materiale:</i>	<p>Sværhedsgraden afhænger meget af den konkrete tekst. Nogle tekster kan bygge videre på et ordforråd fra overgangs- eller begyndertekster, der beskriver mange hverdagssituationer i disse ægyptiske miljøer med madlavning, indkøb, gadeliv o.a.</p> <p>Grundbogen "al-Kitab fi ta'allum al-'arabiyya" bruger en almindelig middelklasse ægyptisk familie som gennemgående tema og indeholder informationer om ægyptisk kultur og samfund.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allen, Roger: Let's learn Arabic. University of Pennsylvania, 1988 • Alish, Mahdi: Ahlan wa Sahlan. Functional Modern Standard Arabic for beginners. Yale University Press, 2000 • Brustad, K. et .al.: "al-Kitab fi ta'allum al-'arabiyya", vol. 1, (Georgetown University Press,, 1996 el. senere) med tilhørende DVD og CDer. • Younes, Munther: Elementary Arabic: An Integrated Approach. Yale University Press, 1998
<i>Tilrettelæggelse:</i>	<p>Emnet er fleksibelt og kan bruges over begge år i en dynamisk proces. På begynderniveauet kan små dialoger og hverdagssituationer danne udgangspunkt for samtaleøvelser. Efter begynderfasen begynder behandlingen af det egentlige emne. Man kan derefter vende tilbage til det en eller to gange, når eleverne/kursisterne har flere forudsætninger, og her uddybe med sværere tekster og mere komplicerede baggrundsforhold.</p> <p>Der gives en introduktion til Ægyptens historie, politik og demografi. Der benyttes tekster med stigende sværhedsgrad om en familie eller et miljø i Ægypten. Eleverne/kursisterne træner i at perspektivere hver tekst dels til deres viden om landet, og dels til deres viden om den pågældende familie/miljø, som de har opbygget igennem de tidligere tekster.</p>
<i>Evaluering:</i>	<p>Lytteforståelse kan evalueres gennem brug af lydmateriale med eller uden støttende billeder (video, cd-rom, dvd) med tilhørende resumeringsøvelser og spørgsmål. Også læreroplæg kan bruges som udgangspunkt for evaluering af lytteforståelse. Elevernes/kursisters mundtlige redegørelse kan evalueres både efter fagligt indhold og efter sproglige kriterier, fx efter en fremlæggelse i klassen. Skriftlige opgaver kan evalueres ud fra samme kriterier.</p> <p>Kendskabet til ægyptisk dialekt indgår jf., bekendtgørelsen, både på forståelses- og mundtligt niveau. Samtalefærdighed kan evalueres ud fra bundne situationsøvelser, der</p>

	kan bygge på parallelsituationer ud fra de læste tekster. Emnets specifikke ordforråd kan testes gennem ordlister der skal oversættes, eller beskrivelsesøvelser ud fra parallelbilleder.
<i>Eksempel på eksamensspørgsmål:</i>	Ovennævnte materialeliste indeholder egnede tekster til eksamen.

5.4 Arabisk litteratur og kultur

<i>Mål:</i>	Stifte bekendtskab med en eller flere vigtige litterære personer og arabisk kulturel produktion. Værkerne perspektiveres til den historiske og kulturelle baggrund, og til den arabiske litterære tradition. Sproglige mål i form af dialog og præsentation af situationer og litterære aspekter i værkerne.
<i>Materiale:</i>	I lærebogssystemerne er der kortere baggrundsartikler om Yusuf Idris, Naguib Mahfuz, Nizar Qabbani og Umm Kulthum. Tekster af disse forfattere kan findes i <ul style="list-style-type: none"> • Allen, Roger: Let's learn Arabic. University of Pennsylvania, 1988 • Alish, Mahdi: Ahlan wa Sahlan. Functional Modern Standard Arabic for beginners. Yale University Press, 2000 • Brustad, K. et .al.: "al-Kitab fi ta'allum al-'arabiyya" (Georgetown University Press., 1996 el. senere) med tilhørende DVD og CDer. • Hafez: A Reader of Modern Arabic Short Stories, Saqi Books 2000. • Khouri: Readings in Modern Arabic Literature, E.J. Brill 1971.
<i>Tilrettelæggelse:</i>	Emnet egner sig bedst til andet år. Af pædagogiske grunde er det en god idé ind i mellem at arbejde med bearbejdede tekster, så især ordforråd ikke kommer til at udgøre en uoverstigelig barriere. Det anbefales at starte med tekster af forfattere som Idris, Qabbani og Kulthum. Teksterne bør glosseres rigeligt, og der bør fokuseres på det overordnede indhold i teksterne i stedet for detaljer, for at gøre læsningen overkommelig. Afhængigt af fokus i udvælgelsen indledes forløbet med biografiske, historiske eller litterære oplæg. Forfatternes univers giver mange muligheder for mundtlige øvelser, både situationer for samtale ud fra tekstens handling, mere litterære samtaler om analyse, handlingsreferat osv., og skriftligt kan der laves oversættelser, referater, personkarakteristikker osv. Ved emnets afslutning bør der foreligge et større dokument fra klassen, der samler og fastholder de forskellige arbejdsområder. Det kan laves ved at fordele skriftlige opgaver mellem forskellige grupper, der har ansvaret for hvert sit område, bede eleverne/kursisterne om at skrive det på computer og lægge det ind på klassens webside.
<i>Evaluering:</i>	Lytteforståelse kan evalueres efter læreroplæg eller lydbånd. Den mundtlige præstation kan evalueres efter situationsdialoger bygget løst på tekstens personer eller efter en mundtlig fremlæggelse. Den skriftlige produktion kan fx være mindre øvelser som løsninger

<i>Eksempel på eksamensspørgsmål:</i>	undervejs i forløbet, og/eller det større skriftlige slutprodukt. Andre (lette) tekster af forfatterne.
---------------------------------------	--